

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn
en Sport
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Newtonlaan 1-41
3584 BX Utrecht
Postbus 3017
3502 GA Utrecht
T 030 296 81 11
F 030 296 82 96
E info@nza.nl
I www.nza.nl

Behandeld door	Telefoonnummer	E-mailadres	Kenmerk
			76633/131269
Onderwerp			Datum
Voortgang aanpak onterechte bijbetalingen AWBZ			25 augustus 2014

Mijnheer de Staatssecretaris,

In lijn met mijn schriftelijke toezegging van 13 maart 2014, informeer ik u hierbij over de ontwikkelingen in de aanpak van onterechte bijbetalingen in AWBZ-instellingen. Hieronder zet ik allereerst de context van deze brief uiteen, waarbij ik kort terugblik op het onderzoek van de Consumentenbond en de vervolgstappen die de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) naar aanleiding hiervan heeft genomen. Vervolgens schets ik het beeld dat de NZa op dit moment heeft van onterechte bijbetalingen in de AWBZ. Daarbij ga ik onder andere in op de uitkomsten van het verdiepend onderzoek dat de NZa verrichtte naar aanleiding van het onderzoek van de Consumentenbond. Tot slot licht ik het interventieplan toe, dat ontwikkeld is om de informatievoorziening over bijbetalingen te verbeteren en het aantal onterechte bijbetalingen terug te dringen.

Context: onterechte bijbetalingen in AWBZ-instellingen

In oktober 2013 publiceerde de Consumentenbond een onderzoek naar onterechte bijbetalingen in verpleeg- en verzorgingshuizen¹. Op grond van onderzoek in brochures, bewonersovereenkomsten en huisregels van verschillende zorginstellingen, concludeert de Consumentenbond dat bewoners vaak verkeerde informatie ontvangen over zaken waarvoor zij een eigen bijdrage moeten betalen en hierdoor ten onrechte bijbetalen voor zorg die vanuit de AWBZ vergoed wordt. Bijvoorbeeld omdat in de bewonersbrochure van een verzorgingshuis is opgenomen dat cliënten zelf een hoog/laagbed moeten aanschaffen, terwijl de instelling hiervoor moet zorgen als dit voor de zorgverlening noodzakelijk is².

¹ Consumentenbond (2013), Nieuwe bewoners uitgekleeft. Consumentengids oktober 2013, 52-55.

² De aanspraken van cliënten in AWBZ-instellingen zijn door het Zorginstituut Nederland uitgewerkt in het AWBZ-kompas en de brochure 'Uw zorg in een AWBZ-instelling' (2014).

De Consumentenbond vindt in totaal 229 citaten in informatiemateriaal van verpleeg- en verzorgingshuizen, waarvan zij concludeert dat deze in strijd zijn met de regels voor bijbetalingen.

Kenmerk
76633/131269

Pagina
2 van 10

Naar aanleiding van de publicatie van de Consumentenbond, heeft de NZa op 30 oktober 2013 een informatieverzoek naar de betrokken zorgkantoren gestuurd. In dit informatieverzoek is de zorgkantoren gevraagd de 229 citaten, die de Consumentenbond in kaart gebracht heeft, te toetsen bij de betreffende zorginstellingen en hierover te rapporteren. In januari van dit jaar heeft de NZa de rapportages van de zorgkantoren ontvangen.

Analyse van deze rapportages wees uit dat de informatievoorziening in veel gevallen onvoldoende transparant was³. Bovendien rees ten aanzien van 44 citaten het vermoeden dat deze in de praktijk mogelijk daadwerkelijk tot onterechte bijbetalingen geleid hebben. De rapportages van de zorgkantoren maakten tevens duidelijk dat diverse zorginstellingen reeds maatregelen gepland of uitgevoerd hadden, om de informatievoorziening over bijbetalingen te verbeteren. Om die reden heeft de NZa de zorginstellingen eerst in de gelegenheid gesteld om deze aanpassingen door te voeren, alvorens op 15 april 2014 een aanvullend informatieverzoek voor te leggen.

De opzet en uitkomsten van dit informatieverzoek bespreek ik hieronder. Ter completering van het beeld dat uit het onderzoek van de Consumentenbond en de hieruit voortvloeiende informatieverzoeken van de NZa blijkt, ga ik vervolgens in op de signalen die de NZa sinds januari 2013 ontvangen heeft over onterechte bijbetalingen in AWBZ-instellingen.

Onterechte bijbetalingen AWBZ: stand van zaken

Het informatieverzoek dat op 15 april 2014 aan de concessiehouders verstuurd is, bevat nadere vragen over vier onderwerpen. Ten eerste is de concessiehouders verzocht nader onderzoek in te stellen naar de 44 citaten waarvan de NZa vermoedt dat deze in de praktijk daadwerkelijk tot onterechte bijbetalingen geleid hebben. Daarbij is, naast een toelichting van de betreffende zorginstelling, ook expliciet verzocht om een akkoordverklaring van de cliëntenraad. Aangezien de cliëntenraad een onafhankelijk orgaan is en de beste informatiepositie heeft om een oordeel uit te spreken over de dagelijkse praktijk in een zorginstelling fungeert deze verklaring als waarborg voor de juistheid en volledigheid van de antwoorden van de zorginstelling. Ten tweede is alsnog een reactie gevraagd op citaten waarop de NZa in het informatieverzoek van oktober 2013 geen reactie heeft ontvangen. Ten derde is de vraag voorgelegd of de citaten uit het onderzoek van de Consumentenbond inmiddels wel transparant zijn. Oftewel, is de informatievoorziening in lijn met de regels voor bijbetalingen? Ten slotte is gevraagd onderzoek te doen naar onterechte bijbetalingen in verpleeg- en verzorgingshuizen die niet in het onderzoek van de Consumentenbond betrokken zijn.

---

³ De analyse van het informatieverzoek van 30 oktober 2013 is als bijlage toegevoegd, evenals een analyse van het informatieverzoek van 15 april 2014.

Kenmerk
76633/131269

Pagina
3 van 10

<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal citaten uit onderzoek Consumentenbond</i>
Vermoeden onterechte bijbetalingen	44
Ontbrekende reactie in eerdere informatieverzoeken	30
Transparantietoets	155
<i>Totaal</i>	<i>229</i>

Figuur 1 | Opzet informatieverzoek NZa april 2014

Alle concessiehouders hebben gehoor gegeven aan het verzoek van de NZa en binnen de gestelde termijn van vijf weken gerapporteerd over het onderzoek naar de 44 citaten, de ontbrekende citaten en de stand van zaken met betrekking tot de transparantie. Gezien de reikwijdte van het onderzoek naar de zorgaanbieders die buiten het onderzoek van de Consumentenbond vallen, zijn de concessiehouders in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 29 augustus 2014 over hun bevindingen te rapporteren. Dienovereenkomstig behandel ik hieronder uitsluitend de uitkomsten van het onderzoek naar de 44 citaten, de ontbrekende citaten en de transparantie van informatie over bijbetalingen.

Verdiepend onderzoek 44 citaten

De rapportages van de zorgkantoren wijzen uit dat in zeker vijf gevallen daadwerkelijk sprake is van onterechte bijbetalingen. Voorts zijn er in vier gevallen aanwijzingen dat er onterechte bijbetalingen in rekening zijn gebracht, maar onderzoekt de zorginstelling nog hoeveel cliënten hierdoor gedupeerd zijn. Deze inventarisatie neemt in sommige gevallen enige tijd in beslag, omdat cliënten verhuisd of overleden zijn. De NZa monitort de voortgang van deze onderzoeken. Ten aanzien van de resterende 35 citaten heeft het verdiepend onderzoek uitgewezen dat er geen onterechte bijbetalingen in rekening zijn gebracht. Het gaat hierbij onder andere om citaten waarop de zorginstelling in de praktijk nooit een beroep doet of gedaan heeft, bijvoorbeeld omdat cliënten in een bepaalde zorginstelling vrijwel altijd voor kiezen om hun kamer naar eigen smaak en op eigen kosten in te richten. Ook blijkt de uitvoeringspraktijk in veel gevallen toch in overeenstemming met de regels voor bijbetalingen plaats te vinden. Bij de beoordeling hiervan heeft de NZa nadrukkelijk meegewogen dat de cliëntenraden van de betreffende instellingen zich akkoord verklaard hebben met de juistheid en volledigheid van de antwoorden.

Met de vijf gevallen waarin vaststaat dat er onterechte bijbetalingen in rekening zijn gebracht, zijn bedragen van € 18,50 tot € 4.000,- per cliënt gemoeid. Deze bedragen worden gerestitueerd door de betreffende zorginstellingen. In dit verband is tot op heden een bedrag van in totaal € 96.721,96 terugbetaald aan circa 260 cliënten. Aangezien in vier gevallen de inventarisatie van gedupeerden nog gaande is, is de verwachting dat dit bedrag zal toenemen.

Uit de rapportages van de zorgkantoren blijkt dat de zorginstellingen die ten onrechte bijbetalingen gevraagd hebben, hun beleid inmiddels in lijn gebracht hebben met de richtlijnen. Verklaringen van de betrokken cliëntenraden bevestigen dit. Ten aanzien van de 35 citaten waarvan uiteindelijk niet is gebleken dat er onterechte bijbetalingen in rekening gebracht zijn, hebben de zorginstellingen eveneens aanpassingen doorgevoerd. Hoewel er in deze gevallen geen onterechte bijbetalingen gevraagd zijn, hebben de zorgaanbieders maatregelen getroffen om de informatievoorziening over bijbetalingen te verduidelijken. Naar het oordeel van de NZa is de informatievoorziening echter in één geval nog onvoldoende transparant. Om de betreffende zorgaanbieder tot meer transparantie te bewegen, zal de NZa een procedure starten tot het opleggen van aanwijzingen.

Kenmerk
76633/131269

Pagina
4 van 10

Tot slot merk ik op dat het verdiepend onderzoek naar de 44 citaten geen reacties van zorgkantoren, signalen van cliëntenraden of andere aanwijzingen heeft opgeleverd, waaruit blijkt dat er sprake is van zeer ernstige overtredingen dan wel het vermoeden rijst dat zorginstellingen cliënten moedwillig gedupeerd hebben. Naar het oordeel van de NZa is hier geen sprake van overtredingen waarbij de omstandigheden van het geval – beoordeeld in het licht van de ernst van de overtreding, de mate van opzet en verwijtbaarheid, de omvang van de schade – aanleiding geven om deze zaken te melden aan het Openbaar Ministerie ter besluitvorming over een eventuele vervolging van strafbare feiten.

Ontbrekende citaten

In het informatieverzoek is tevens om een reactie verzocht op dertig citaten die in de oorspronkelijke uitvraag van oktober 2013 onbeantwoord zijn gebleven. De rapportages van de zorgkantoren wijzen uit dat in twee van de dertig citaten daadwerkelijk sprake is geweest van onterechte bijbetalingen. Het gaat in dit verband om een bedrag van minstens € 8.640,- en ongeveer 36 gedupeerden. Deze bedragen zijn inmiddels terugbetaald aan de betreffende cliënten. Bovendien hebben beide zorgaanbieders hun beleid inmiddels aangepast.

Transparantie informatievoorziening

Het informatieverzoek dat in april 2014 aan de concessiehouders voorgelegd is, bevatte tevens een vraag over de transparantie van de citaten. Uit de reacties op voorgaande informatieverzoeken bleek immers dat zorginstellingen verschillende maatregelen in voorbereiding hadden om de informatievoorziening duidelijker en vollediger te maken. Met behulp van het informatieverzoek van april 2014 heeft de NZa getoetst of de transparantie naar het oordeel van de zorgkantoren nu wel op orde was. Bovendien heeft de NZa op de websites van de betreffende zorginstellingen gecontroleerd of de informatievoorziening daadwerkelijk aangepast is. Hieruit blijkt dat van de 155 citaten, die in deze uitvraag betrokken zijn, de meerderheid inmiddels is aangepast conform de regels voor bijbetalingen. Twaalf citaten, verdeeld over tien zorginstellingen, bevatten echter nog steeds onvolledige of onjuiste informatie over bijbetalingen. De NZa heeft aanwijzingen in voorbereiding om de betreffende zorginstellingen tot meer transparantie te bewegen.

Signaaltoezicht

Naast de inzichten die met behulp van de informatieverzoeken vergaard zijn, kan aan de signalen die de NZa ontvangt eveneens een beeld van onterechte bijbetalingen ontleend worden. Hieronder bespreek ik de stand van zaken van het signaaltoezicht. Overeenkomstig mijn brief van 13 maart 2014, ga ik hierbij eerst in op de signalen die in de periode van januari 2013 tot en met januari 2014 ontvangen zijn. Vervolgens behandel ik de signalen die na deze periode gemeld zijn.

Kenmerk
76633/131269
Pagina
5 van 10

Signalen januari 2013 – januari 2014

In mijn brief van 13 maart 2014 gaf ik aan dat de NZa in de periode van januari 2013 tot en met januari 2014 59 signalen ontving over onterechte bijbetalingen in AWBZ-instellingen. Ten tijde van het verschijnen van die brief, ontbrak van twintig signalen informatie om de betreffende melding in behandeling te nemen. Het gaat hierbij onder meer om meldingen waarvan de betrokken zorginstelling niet bij naam genoemd wordt of signalen van anonieme melders die te weinig details bevatten om onderzoek op te verrichten. Voorts werden elf meldingen door de NZa nog inhoudelijk beoordeeld en zijn twaalf signalen voor onderzoek doorgestuurd naar het betrokken zorgkantoor. Destijds meldde ik dat hierdoor in twee gevallen onterechte bijbetalingen geconstateerd waren.

Inmiddels zijn alle 59 signalen inhoudelijk beoordeeld en verwerkt. In totaal heeft de NZa 23 signalen doorgestuurd naar het verantwoordelijke zorgkantoor. Hiervan heeft het zorgkantoor in elf gevallen vastgesteld dat er inderdaad sprake is van een onterechte bijbetaling, inclusief de twee gevallen waarvan op 13 maart 2014 reeds was komen vast te staan dat er onterechte bijbetalingen in rekening zijn gebracht. In zeven gevallen heeft het zorgkantoor tevens een concreet bedrag genoemd, dat met de onterechte bijbetaling gemoeid is. Opgeteld resulteert dit in een totaalbedrag aan onterechte bijbetalingen van € 14.390,-. De zorginstellingen hebben de onterechte bijbetalingen gerestitueerd en zijn door het zorgkantoor gemaand hun beleid aan te passen. De NZa houdt een registratie bij van de instellingen die onterechte bijbetalingen in rekening hebben gebracht en is voornemens handhavende maatregelen te treffen op het moment dat de zorginstelling opnieuw ten onrechte bijbetalingen vraagt voor de betreffende diensten of producten.

<i>Afhandeling signalen</i>	<i>Aantal signalen</i>
Onvoldoende gegevens om signaal in behandeling te nemen; signaal afgewezen	20
Signaal inhoudelijk beoordeeld. Onvoldoende feiten of omstandigheden voor nader onderzoek	16
Signaal inhoudelijk beoordeeld en doorgestuurd voor nader onderzoek door het verantwoordelijke zorgkantoor. (Tussen haakjes het aantal signalen waarvan het zorgkantoor een overtreding geconstateerd heeft)	23 (11)

Figuur 2 | Afhandeling signalen januari 2013 – januari 2014

Signalen februari 2014 - heden

Sinds 1 februari 2014 zijn er 24 nieuwe meldingen bij het meldpunt van de NZa gedaan. Van deze meldingen bleek in negen gevallen geen nadere actie noodzakelijk of mogelijk. Het betreft in dit geval meldingen waarvan de cliënt reeds in overleg met de zorginstelling tot een vergelijk gekomen was, of waarvan de naam van de beklagde zorginstelling ontbreekt. Drie signalen zijn op dit moment onderwerp van een inhoudelijke beoordeling. De resterende twaalf signalen zijn voorgelegd aan het verantwoordelijke zorgkantoor, waarvan tot op heden in één geval is vastgesteld dat er ten onrechte een eigen bijdrage van € 100,- in rekening is gebracht.

Kenmerk

76633/131269

Pagina

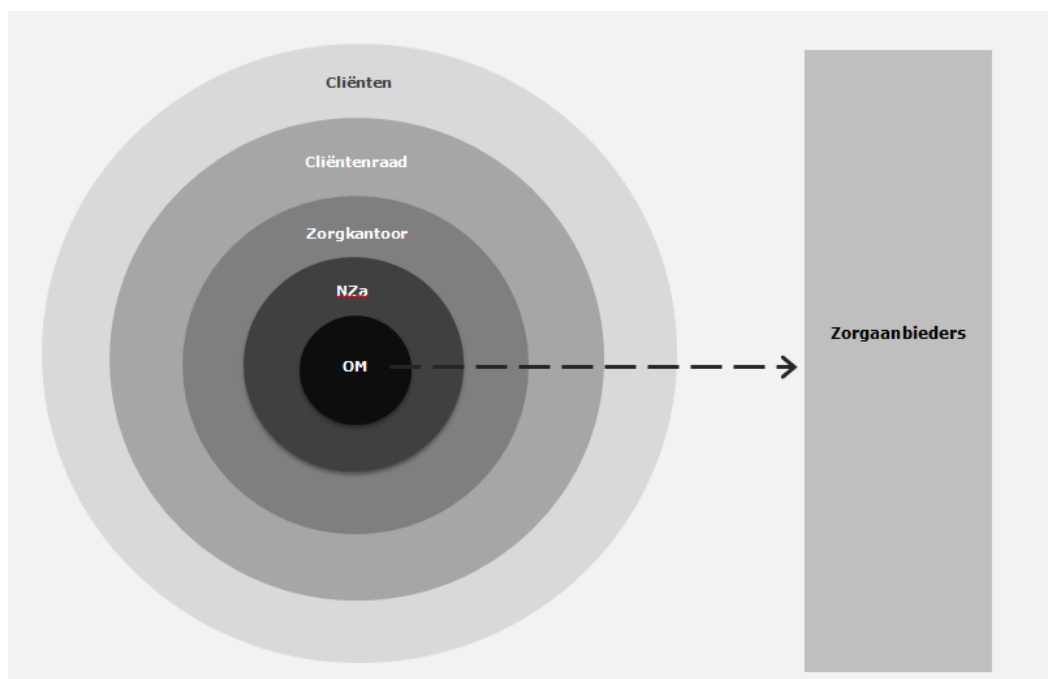
6 van 10

De uitkomsten van het informatieverzoek van april 2014 en de signalen die de NZa ontvangen heeft, wijzen uit dat in een aantal zorginstellingen nog steeds sprake is van onterechte bijbetalingen. In het vervolg van deze brief bespreek ik de maatregelen die getroffen worden om onterechte bijbetalingen terug te dringen.

Interventies

In mijn brief van 13 maart 2014 heb ik aangekondigd dat er een interventieplan wordt ontwikkeld om onterechte bijbetalingen aan te pakken. Dit interventieplan is inmiddels opgesteld en beoogt ten eerste te bewerkstelligen dat de informatievoorziening van zorginstellingen over bijbetalingen overeenstemt met de wet- en regelgeving. Ten tweede heeft de interventiestrategie als doel om onterechte bijbetalingen van cliënten terug te dringen.

Naast enkele instrumenten die de NZa zelfstandig in zal zetten om deze doelstellingen te realiseren, bevat het interventieplan tevens maatregelen ten aanzien van cliënten, cliëntenraden en zorgkantoren. Aan deze opzet ligt de idee ten grondslag dat elk van deze betrokkenen een verantwoordelijkheid heeft om te controleren of een zorgaanbieder de regels voor bijbetalingen naleeft. Deze verantwoordelijkheden variëren echter en bevatten een zekere hiërarchische ordening. Deze verdeling is geïllustreerd in onderstaand model.

Figuur 3 | Betrokkenen in het nalevingstoezicht op regels voor bijbetalingen in de AWBZ

Uitgangspunt van de interventiestrategie is dat casuïstiek van onterechte bijbetalingen op het juiste niveau wordt aangepakt. In bepaalde situaties volstaat bijvoorbeeld een gesprek tussen de cliënt en de instelling, terwijl de ernst en omvang in andere gevallen wellicht een maatregel van de NZa vergen. Het interventieplan voorziet in een aantal acties die eraan bij moeten dragen dat cliënten, cliëntenraden en andere partijen voldoende uitgerust zijn om invulling te geven aan hun verantwoordelijkheid. Hieronder ga ik per belanghebbende in op de acties uit het interventieplan.

Cliënten

De bijdrage die cliënten kunnen leveren bestaat voornamelijk uit het signaleren van onterechte bijbetalingen en hierover het gesprek aan te gaan met de zorgaanbieder. Het gaat hierbij om individuele gevallen van onterechte bijbetalingen. Om invulling te kunnen geven aan deze controlerende functie is het van belang dat cliënten duidelijk geïnformeerd worden over de regels voor bijbetalingen in de AWBZ. Het onderzoek dat de NZa uitvoerde naar aanleiding van de publicatie van de Consumentenbond, wijst uit dat deze informatie in veel gevallen nog onvoldoende transparant is. Om die reden treedt de NZa met belanghebbenden in overleg om te verkennen welke mogelijkheden er zijn om cliënten bewuster te maken van zorg die wel of niet vergoed wordt vanuit de AWBZ en welke stappen cliënten kunnen zetten op het moment dat men met onterechte bijbetalingen geconfronteerd wordt.

De eerste, concrete mogelijkheid die de NZa hiervoor wil benutten is een rondetafelbijeenkomst die het ministerie van VWS in september van dit jaar organiseert. Naast de NZa zullen ook Actiz, Zorgverzekeraars Nederland (ZN), Zorginstituut Nederland, LOC Zeggenschap in zorg (LOC), de Nederlandse Patiënten en Consumenten Federatie (NPCF), de Consumentenbond en enkele andere belanghebbenden voor deze bijeenkomst uitgenodigd worden.

De reden voor een dergelijke rondetafelbijeenkomst ligt in het feit dat partijen momenteel al diverse maatregelen treffen om onterechte bijbetalingen tegen te gaan. Het idee achter de rondetafelbijeenkomst is om te verkennen op welk vlak partijen elkaar kunnen versterken en waar aanvullende acties mogelijk zijn. Idealiter leidt dit tot een gezamenlijk actieplan, waaraan alle partijen zich verbinden. Dit gezamenlijk actieplan maakt deel uit van het interventieplan.

Kenmerk
76633/131269

Pagina
8 van 10

Cliëntenraad

Cliëntenraden kunnen eveneens een belangrijke bijdrage leveren aan het terugdringen van onterechte bijbetalingen. De cliëntenraad vertegenwoordigt immers de belangen van cliënten en beschikt over controlerende bevoegdheden. Een belangrijke voorwaarde is echter wel dat cliëntenraden op de hoogte zijn van de regels voor bijbetalingen en bewust zijn van de instrumenten die de cliëntenraad in kan zetten om hierover in gesprek te gaan met de zorgaanbieder. Het interventieplan bevat de volgende maatregelen die de informatiepositie en controlerende functie van cliëntenraden kunnen versterken:

- De NZa heeft op 25 juni en 1 juli een presentatie gegeven aan circa negentig vertegenwoordigers van cliëntenraden over bijbetalingen in de AWBZ. Deze presentatie vond plaats op een voorlichtingsbijeenkomst van het LOC over besteding van zorggeld. De presentatie van de NZa had als doel om cliëntenraden bewust te maken van het probleem van onterechte bijbetalingen en informatie te verstrekken over de mogelijkheden die de cliëntenraad heeft om onterechte bijbetalingen aan te pakken.
- In vervolg op de voorlichtingsbijeenkomsten 'besteding van zorggeld' met vertegenwoordigers van cliëntenraden, ontwikkelt het LOC momenteel een stappenplan voor onterechte bijbetalingen. Dit stappenplan bevat concrete maatregelen die cliëntenraden kunnen treffen om signalen over onterechte bijbetalingen te onderzoeken en hierover in gesprek te gaan met de zorgaanbieder.
- Het LOC wordt, als vertegenwoordiger van de cliëntenraden, uitgenodigd voor de rondetafelbijeenkomst in september. Samen met het LOC en andere deelnemers zullen de mogelijkheden verkend worden om de toezichthoudende functie van cliëntenraden op het gebied van bijbetalingen te versterken.
- Indien de NZa zorgaanbieders een aanwijzing oplegt wegens overtreding van transparantievoorschriften of het in rekening brengen van onterechte bijbetalingen, ontvangt de cliëntenraad van de betreffende instelling een kopie. Op die manier hoopt de NZa cliëntenraden intensiever te betrekken bij het nalevingstoezicht op de regels voor bijbetalingen.

Zorgkantoor

- De brancheorganisatie van zorgverzekeraars, ZN, zal eveneens uitgenodigd worden voor de rondetafelbijeenkomst, evenals enkele zorgkantoren. De NZa bespreekt met ZN en de zorgkantoren hoe naleving van de regels omtrent bijbetalingen verbeterd kan worden. Bovendien worden afspraken gemaakt om het toezicht van zorgkantoren op onterechte bijbetalingen te versterken.

- De uitkomsten van de rondetafelbijeenkomst worden meegenomen ter aanpassing van de jaarlijkse prestatiemeting die de NZa uitvoert in het kader van het uitvoeringstoezicht op de AWBZ.
- Indien de NZa zorgaanbieders een aanwijzing oplegt wegens overtreding van transparantievoorschriften of het in rekening brengen van onterechte bijbetalingen, ontvangt het verantwoordelijke zorgkantoor een kopie. Met deze werkwijze beoogt de NZa de controlerende functie van het zorgkantoor te versterken.

Kenmerk
76633/131269

Pagina
9 van 10

NZa

- In vervolg op de bevindingen die het informatieverzoek van 15 april 2014 opgeleverd heeft, heeft de NZa een aantal voornemens tot aanwijzing in voorbereiding wegens onvolledige of incorrecte informatie over bijbetalingen. Langs deze weg worden de betreffende zorginstellingen gemaand hun informatievoorziening terstond in lijn te brengen met de regels voor bijbetalingen. De voornemens tot aanwijzing zijn op 8 augustus 2014 verstuurd. Deze kunnen vervolgens medio september tot aanwijzingen leiden, die gepubliceerd zullen worden.
- In het informatieverzoek van 15 april 2014 is eveneens gevraagd in hoeverre de problematiek zich bij verpleeg- en verzorgingshuizen manifesteert die niet in het onderzoek van de Consumentenbond betrokken zijn. Hierbij zijn zowel vragen voorgelegd over de transparantie van de informatievoorziening als over daadwerkelijke onterechte bijbetalingen. De reacties op dit verzoek worden eind augustus 2014 verwacht.

Openbaar Ministerie

Naast bovengenoemde interventies die de NZa zelf kan uitvoeren, voorziet het interventieplan ook in een eventuele strafrechtelijke aanpak van zorginstellingen wegens onterechte bijbetalingen. Bijvoorbeeld in het geval van oplichting of valsheid in geschrifte. In gevallen waarin dergelijke vermoedens bestaan vindt altijd afstemming plaats met het Openbaar Ministerie. Op dit moment is er bij de NZa overigens geen casuïstiek bekend die gemeld zou moeten worden aan het Openbaar Ministerie ter besluitvorming over een eventuele vervolging van strafbare feiten.

Slot

Het verdiepend onderzoek naar de 44 citaten illustreert dat in een aantal zorginstellingen nog steeds onterechte bijbetalingen voorkomen. Dit blijkt ook uit de signalen die de NZa heeft teruggelegd bij de zorgkantoren. Voorts is de informatievoorziening van enkele verpleeg- en verzorgingshuizen nog onvoldoende duidelijk of onjuist. In dit verband verwacht ik dat de handhavende maatregelen van de NZa bij zullen dragen aan transparantere informatie over bijbetalingen.

Gezien de bereidheid van betrokkenen om te participeren in de aanpak van dit probleem, vertrouw ik er bovendien op dat de geplande en reeds uitgevoerde acties uit het interventieplan de rol van cliënten, cliëntenraden, zorgkantoren, de NZa en het OM ten aanzien van onterechte bijbetalingen kan versterken. In het laatste kwartaal van dit jaar informeer ik u nader over de voortgang van de maatregelen tegen onterechte bijbetalingen in de AWBZ.

Kenmerk
76633/131269

Pagina
10 van 10

Hoogachtend,
De Nederlandse Zorgautoriteit,

drs. M.A. Ruys
voorzitter Raad van Bestuur a.i.

Bijlagen

- Analyse onterechte bijbetalingen AWBZ (Informatieverzoek 30 oktober 2013)
- Analyse resultaten informatieverzoek 15 april 2014 Bijbetalingen AWBZ